

Beszámoló a pályázati terv megvalósulásáról a 2016-18-as beszámolási időszakra vonatkozóan

A hazai ének-zene oktatásban évtizedekre visszatekintő problémát jelent a tanulók közömbössége, motiválatlansága. Éppen ezért négyéves kutatási programunk egyik legfontosabb céljának olyan módszertani lehetőségek feltárását és oktatási eszközök felhasználását tekintjük, amelyek hozzájárulhatnak az iskolai ének-zene órák élményszerűbbé tételéhez. Pályázatunkban digitális környezetben megvalósuló, élményszerű ének-zene oktatás és ritmikai fejlesztőprogram megvalósítását tűztük ki célul. Olyan módszerek és eszközök kidolgozását vállaltuk, amelyek az ének-zene órákat örömtelibbé tehetik, motiváltabbá válhatnak a tanulók, egyúttal a zenei képességek fejlődését, és a zenei ismeretek hatékonyabb elsajátítását is támogatják.

A négyéves kutatási program első – kétéves – periódusában digitális és ritmikai programunk első hatásvizsgálatait készítettük elő és folytattuk le. Kidolgoztuk a programok elméleti kereteit, tananyagelemzést végeztünk. Három hónapos, valamint egy tanév során megvalósítható ritmikai fejlesztőprogramot és feladatgyűjteményt dolgoztunk ki, amelyek honlapunkon elérhetők, letölthetők, valamint ezek hatásvizsgálatait is elvégeztük. Digitális programunkhoz pedig a résztvevő iskolák számára informatikai eszközöket szereztünk be. Oktatásra alkalmas programokat, tananyagot gyűjtöttünk, digitális feladatbankot hoztunk létre, valamint 1-8. osztály számára olyan ének-zene tanmeneteket állítottunk össze, amelyek digitális tananyag javaslatokat tartalmaznak. Mindezeket folyamatosan bővítjük, honlapunkon az érdeklődő pedagógusok számára elérhetőek és az oktatásban felhasználhatók. Emellett kottaolvasással kapcsolatos kutatásokat, valamint a zenetanulással összefüggő transzferhatás-vizsgálatokat folytattunk.

Zenesziget néven, az alsó tagozatos ének-zene oktatásban hiánypótló, több platformon is futó szoftvert fejlesztünk, amelynek demó verziója a Google Play Áruházban bárki számára letölthető. Befejezését a négyéves kutatási program végére tervezzük. Az applikáció a program második évében folytatott kísérletünkben jól használhatónak bizonyult. Gyakorlati tapasztalataink pedig azt mutatják, hogy az ének-zene tanárok körében máris igen kedvelt.

Digitális oktatási programunk és ritmikai programjaink az ének-zene órák kedveltsége tekintetében eredményesnek bizonyultak, oktatásban való felhasználásuk hozzájárult az ének-zene órák iránti pozitív attitűd kialakulásához. Emellett a digitális eszközöket és tananyagot használó tanulók eredményesebbek voltak mind a zenei reprodukciós készségek fejlődése, mind pedig a kottaolvasás-írás és zenei ismeretek elsajátítása terén. A fonológiai tudatosság, valamint az olvasás elsajátításában szintén jobban fejlődtek. Összefüggés-vizsgálatunk pedig azt is kimutatta, hogy a zenei ismeretek, ritmusírás, szolmizáció elsajátításának korai fejlettsége közepes erősségű kapcsolatot mutat a szóolvasás korai fejlődésével.

Eredményeink megismertetése érdekében 33 konferencia előadást tartottunk és 13 tanulmányt publikáltunk. Évente megszervezett Digitális Zenepedagógiai Konferenciáinkat egyre nagyobb érdeklődés övezi. Emellett a digitális eszközök énekórai alkalmazásának témájában kilenc akkreditált továbbképzést tartottunk ének- és zenetanárok számára, amelyek a területen hiánypótlónak tekinthetők.